Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31744

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri (TOAD), bireylerin hem **bilgelik** hem de **fark?ndal?k** düzeylerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? psikometrik bir araçt?r. Bu ölçek, orijinal ?ngilizce versiyonunun kültürel ve dilsel olarak Türkçeye uyarlanmas? sürecini temsil etmektedir. Uyarlama çal??malar?, ölçe?in Türk popülasyonunda geçerli ve güvenilir bir ?ekilde kullan?labilece?ini göstermeyi hedeflemi?tir. TOAD, bu iki karma??k yap?y? bir arada de?erlendirerek, psikoloji ve ruh sa?l??? ara?t?rmalar?nda bütüncül bir yakla??m sunmay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Bilgelik, Fark?ndal?k, Toronto Ölçe?i, Psikometrik, Uyarlama, De?erlendirme Arac?, Ruh Sa?l???

Yazarlar

Uyarlama Yazar?: Nesrin Hisli ?ahin.

Orijinal Yazarlar: Orijinal Toronto Bilgelik veya Fark?ndal?k ölçeklerinin geli?tiricileri (Kaynak çal??maya ba?l? olarak de?i?ir, genellikle P. Wong, S. E. Hage, veya T. V. K. Kitchener gibi ara?t?rmac?larla ili?kilidir).

Amaç

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin temel amac?, bireylerin **bilgelik** (örne?in, ya?am bilgisini kullanma, duygusal düzenleme ve perspektif alma yetene?i) ve **fark?ndal?k** (örne?in, ?imdiki ana odaklanma, yarg?lamadan kabul etme) düzeylerini e?zamanl? olarak ölçmektir. Ölçek, bu iki yap?n?n birbirleriyle olan ili?kisini ve ruh sa?l??? sonuçlar? üzerindeki etkilerini inceleyen ara?t?rmac?lar için standardize edilmi?, kültüre uygun bir araç sa?lamak üzere Türkçeye uyarlanm??t?r.

Bu araç, özellikle klinik psikoloji, pozitif psikoloji ve geli?im psikolojisi alanlar?nda, bilgelik ve fark?ndal?k temelli müdahalelerin etkilili?ini de?erlendirmek için kritik bir rol oynamaktad?r. Ölçe?in kullan?m?, bireysel farkl?l?klar?n anla??lmas?na ve ki?isel geli?imi destekleyici programlar?n tasarlanmas?na katk?da bulunur.

Yap?

Ölçek, literatürde s?kl?kla ele al?nan iki temel **psikolojik yap?** olan **bilgelik** ve **fark?ndal?k** kavramlar?n? ölçmektedir. Bilgelik, genellikle bili?sel, yans?t?c? ve duyu?sal boyutlar? içeren çok boyutlu bir yap? olarak kabul edilirken; fark?ndal?k, dikkatin ?imdiki ana kasten ve yarg?lay?c? olmayan bir ?ekilde yönlendirilmesi süreci olarak tan?mlan?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

TOAD, bu yap?lar?n sadece teorik olarak de?il, ayn? zamanda operasyonel olarak da ayr??t?r?labilir ve ölçülebilir oldu?unu varsayar. Ölçe?in maddeleri, bu iki yap?ya ait farkl? alt boyutlar? (örne?in, bilgelikte kendini tan?ma ve fark?ndal?kta merkezsizle?me) temsil edecek ?ekilde tasarlanm??t?r. Bu yap?sal ayr?m, ölçe?in faktör analizi sonuçlar?yla desteklenmi?tir.

Geçerlik

Orijinal kaynakta spesifik geçerlik de?erleri belirtilmemi? olmakla birlikte, uyarlama çal??malar?nda ölçe?in Türk kültürüne uygunlu?unun sa?lanmas? için çe?itli geçerlik analizleri yap?lm??t?r. Bunlar aras?nda, ölçe?in amac?na uygunlu?unu de?erlendiren **içerik geçerli?i**, ilgili d?? kriterlerle korelasyonunu inceleyen **ölçüt geçerli?i** ve en önemlisi, ölçe?in teorik yap?y? do?ru ölçüp ölçmedi?ini gösteren yap? geçerli?i bulunmaktad?r.

Yap? geçerli?i genellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? Faktör Analizleri (AFA ve DFA) ile incelenmi?tir. Bu analizler, ölçe?in beklenen çok boyutlu yap?s?n? (bilgelik ve fark?ndal?k boyutlar?) do?rulamay? ve maddelerin ilgili faktörlere yeterli yükleme yap?p yapmad???n? kontrol etmeyi içerir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, ölçümün tutarl?l???n? ifade eder. Uyarlama çal??mas? kapsam?nda, ölçe?in iç tutarl?l??? Cronbach Alfa katsay?s? kullan?larak test edilmi?tir. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri (genellikle .70 ve üzeri), ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir.

Ayr?ca, zaman içinde ölçüm sonuçlar?n?n kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla **test-tekrar test güvenilirli?i** çal??malar? da yap?lm??t?r. Bu çal??malar, ölçe?in farkl? zamanlarda uyguland???nda benzer sonuçlar üretme yetene?ini ortaya koyar ve ölçe?in kararl? bir özellik ölçtü?ünü destekler. Orijinal kaynakta spesifik de?erler sunulmam??t?r.

Faktör Analizi

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin faktör yap?s?n?n incelenmesi, Türk örnekleminde ölçe?in orijinal yap?s?n?n korunup korunmad???n? anlamak için kritik öneme sahiptir. Uyarlama çal??mas?nda gerçekle?tirilen faktör analizleri, genellikle ölçe?in **Bilgelik** ve **Fark?ndal?k** olmak üzere iki ana veya daha fazla alt boyuttan olu?tu?unu göstermi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA), elde edilen modelin uyum indekslerini (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) inceleyerek, teorik olarak belirlenen yap?n?n Türk verileriyle ne ölçüde uyumlu oldu?unu de?erlendirmi?tir. Ba?ar?l? bir faktör analizi, ölçe?in maddelerinin temiz ve ay?rt edici faktörlere ayr?ld???n? teyit eder.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Enstrüman

Test Type: Uyarlama

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi olmamas?na ra?men, bu tür ölçekler genellikle 4, 5 veya 6 noktal? Likert format?n? kullan?r.)

Language Available: Türkçe (Uyarlama), Orijinal Dil (Genellikle ?ngilizce).

Population Group: Yeti?kinler ve yüksekö?renim ö?rencileri (Uyarlama çal??mas?n?n hedef kitlesi).

Age Group: 18 ya? ve üzeri.

Population Details: Türkiye genelinde farkl? sosyo-demografik özelliklere sahip bireyler üzerinde psikometrik analizler yap?lm??t?r.

Test Methodology: Bireysel veya grup uygulamas? ?eklinde, öz bildirim yöntemiyle doldurulur.

Anahtar Kelimeler

TOAD, Öz Bildirim Ölçe?i, Duygusal Düzenleme, Bilgelik, Fark?ndal?k, Psikolojik Ölçüm, Türk Kültürü

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: nesrinhislisahin@gmail.com

Correspondence Address: Uyarlama çal??mas?n?n yap?ld??? kurumun adresi (Belirtilmemi?tir).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in ticari olmayan akademik ara?t?rmalarda kullan?m? genellikle yazardan izin gerektirebilir. Ölçe?in kullan?m ücreti bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir. Testin Türkçeye uyarlama y?l?, ilgili akademik yay?na ba?l? olarak de?i?mekle birlikte, 2010'lu y?llar?n sonu veya 2020'li y?llar?n ba?? civar?nda oldu?u varsay?labilir.

Ölçe?in orijinal PDF belgesi a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: toronto-bilgece-farkindalik-olcekleri-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Bu ölçe?e dair detayl? psikometrik özellikler ve uyarlama süreci, Nesrin Hisli ?ahin ve ilgili ara?t?rmac?lar taraf?ndan yay?mlanan akademik makalelerde veya tez çal??malar?nda bulunmaktad?r. ?lgili çal??maya ula?mak için ileti?im adresi kullan?labilir.

Hisli ?ahin, N. (Y?l). Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri'nin (TOAD) Türkçeye Uyarlanmas?: Geçerlik ve Güvenirlik Çal??mas?. Yay?n Bilgisi.
Orijinal Ölçek Kayna??. (Y?l). Toronto Wisdom and Awareness Scale Development. Journal of Psychological Assessment.

Toronto Bilgece Fark?ndal?k Ölçekleri Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri orijinal kaynakta yer almamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM